

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ
Dr. GAAL ENDRE.

SZERKESZTŐ
JÓZSA GÉZA.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Gaal Endre lakása, Csíkszereda (Mikó-utca)

KIADÓHIVATAL:

Szentkatolnai Cseh István (Galgamáz, Csíkszereda (Munkásbirt. hivatal))

Hirdetési díjak előre fizetendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Anyanyelv a népiskolákban.

Irta: TISZA ISTVÁN.

Jankovich Béla közoktatásügyi miniszter rendeletét adott ki, melyekben megengedte, hogy a vallást a gyermek anyanyelvén tanítsák, a költségvetés alkalmával tartott beszédében pedig kijelentette azt is, hogy a magyar anyanyelvű népiskolákba járó nem magyar ajku (német, román, tót stb.) gyermekek anyanyelvükön is megtanulhatnak majd irni-olvasni.

Már a télen megmondta volt a kormány, hogy ezeket a rendelkezéseket helyeseknek, célszerűeknek tartja, mert hazánk nem magyar ajku polgárainak olyan óhajait teljesítik azok, amelyek a magyar nemzetnek semmiféle jogos érdekét nem sértik. Hiszen ha egyszer magyarul folyik egy iskolában az egész oktatás, ezzel azt a célt, hogy az abba járó gyermekek a magyar nyelvet és a magyar művelődést alaposan elsajátítsák, teljes mértékben elérjük akkor is, ha a gyermekek hetenként egy pár órán át saját anyanyelvükön kapnak vallásból és irni-olvasásból oktatást.

Az a tény, hogy a vallást tanító román vagy szerb lelkész rákényszerítjük annak a magyar nyelvnek a használatára, amelyet talán ő sem bír teljesen, növekedékeinek nagy része pedig csak éppen hogy kezdi megtanulni, egy lépéssel sem viszi a magyar nemzet ügyét előbbre. Ellenkezőleg, ellenszenvet, rossz érzést szül egy a lelkészben, mint a szülőkből és csak arra szolgált okot, hogy éppen azt az oktatást, amelyik a legerősebb hatással lehet a gyermek szívére, lelkére, a magyar nyelv és a magyar állam iránti ellenszenv szítására használják fel.

Minden lelkészben természetesen él az a kívánság, hogy a vallást olyan nyelven tanítsa a gyermeknek, amelyet ez teljesen megért. Ugyanez a vágy nagy erővel él a szülőkből kivált az édesanyában. Vallásos lelkű édesanya joggal elkeseredik a ffelett, ha azt látja, hogy gyermekére nincsen kellő hatással a vallás tanításai, mert nem érti jól a nyelvet, a melyen oktatásban részesül.

Nem a magyarság ügyét visszküthet előbbre, ha a vallásnak magyar nyelven való tanítását erőltetjük; ellenkezőleg, elégedetlenséget méltatlankodást ébresztünk idegen ajku polgártársaink között.

Ugyanez áll akkor, is ha a nem magyar ajku gyermekek anyanyelvét az

állami népiskolákból teljesen kiküszöböljük, őket az anyanyelvükön irni-olvasni sem tanítjuk s olyan tanítók kezére bizzuk, akik a gyermekek anyanyelvét nem ismerik s kezdetben jóformán csak jelekkel érintkezhetnek velük.

Be kel látnia minden méltányosan gondolkodó embernek, mennyire érthető kívánság az, hogy a gyermek irni-olvasni anyanyelvén is megtanuljon. Hogy mást ne említsék: a leány szolgálni megy, a fiút katonának viszik, távol idegenbe. Öreg szülők, akik a régi időkben magyarul még meg nem tanultak, nem kaphatnak tőlük olyan levelet, amelyet idegen segítség nélkül elolvashatnának és megérthetnének; és ők is csak izengetés útján érintkezhetnek velük, mert hiszen a gyermek szülőjének német vagy szerb levelet nem tudja elolvasni.

Hát vajon erősítjük-e ezzel a magyar nemzet ügyét, ha ezt az elégedetlenséget nagyra nőni engedjük? nem sokkal helyesebben járunk el, ha olyan magyar iskolákba, amelyet nem magyar ajku gyermekek nagyobb számmal látogatnak, olyan tanítót teszünk, aki érti a gyermek nyelvét, meg tudja ezen irni-olvasni tanítani s addig amíg a gyermek félig-meddig meg nem tanul magyarul, anyanyelvén tud vele érintkezni. Hát nem sokkal kedvesebb lesz-e az az állami iskola a lakosság apraja-nagya előtt, ahol a tanító saját anyanyelvén fordulhat az iskolába adott kis gyermekekhez és nem sokkal sikeresebb lesz-e a tanítás, nem fog-e sokkal jobb előmenetelt tenni a gyermek úgy a magyar nyelvben, mint az összes egyéb ismeretekben, ha tanítóját mindjárt az első perctől fogva megértheti?

Olyan rendelkezésekről van tehát szó, amelyek nem ejtenek csorbát az állami iskolák magyar jellegén; ellenkezőleg csak fokozhatják a magyar tanítás sikerét is, viszont pedig igen jogosult, igen tiszteltreméltó óhajításoknak tesznek eleget, közelebb hozzák az állami iskolához a nem magyar ajku polgártársaink szívét s ezzel ismét csak a magyarság ügyének tesznek szolgálatot. Mert hiszen a magyar nemzet ügye biztos diadalra csak akkor számíthat, ha az itt lakó nem magyar népek nagy zömének támogatását is elnyerheti.

A szinmagyarság alig több az egész lakosság felénél. Ennek csaknem másik fele németekből, tőkből, románokból szerbekből és más kisebb népfajokból áll. Hazánk csak azért állhatott fenn egy ezredév minden viszontagságai között, mert

ezek nagy részének hűséges támogatását is biztosíthatta magának; s a jövő veszélyeivel is csak ugy dacolhat, ha fenntartja, megerősíti őket ebben a hűségben. Már pedig ott settenkedik a nemzetiségi izgatás körülöttünk, hogy megmételje ezen polgártársaink lelkét s őket a magyar nemzeti állammal össze nem férő, nemzetellenes törekvések hálójába kerítse. Ezek ellen az izgatók ellen, ahol lehet fel kell lépi a törvény egész erejével, de sikerrel fellépni csak akkor lehet, ha ki-rántjuk a gyékényt alóluk azzal, hogy gondjainkba vesszük a nép minden jogos érdekét, felkaroljuk minden teljesíthető kívánságát, megteszünk mindent, amivel szorosabban fűzhetjük őket a magyar nemzethez s gondosan elkerülünk minden olyant, ami az izgatók malmára hajtáná a vizet.

Ez volt a célja a most említett rendelkezéseknek is. Amidőn pár hónappal ezelőtt bejelentettük azokat, helyesléssel fogadták az ellenzék legkiválóbb, legkomolyabb vezéregyéniségei is. S most mégis Jankovich miniszter beszédére nagy volt az ellenzéki sajtóban a riadalom. A magyarság elárulásának igyekeztek feltüntetni azt, amit helyeselték legkiválóbb vezérek.

Különös véletlen, hogy ugyanakkor megüresedett a nagyikindai kerület s ebben a felerészben szerbektől lakott városban egyesült erővel léptek sorompóba a különböző, de egyformán magyarellenessz szerb nemzetiségi túlzó árnyalatok. A hírdet Polit Mihály volt a jelöltjük, aki egész hosszú életét a magyar nemzet elleni izgatásban töltötte el. A helybeli magyarság pártkülönbséget félretéve kezét fogott e veszélyes törekvés ellen.

És ime felülről, Budapestről, a vezérek táborából az a tanács érkezett, hogy a kikindai függetlenségi pártiak a nemzetiségi jelöltet támogassák. Igaz, hogy ezt a tanácsot is olyan formában adták, hogy félig-meddig le lehessen tagadni. De ez mit sem változtat a tényen, hogy Károlyi Mihály egyik legbizalmasabb csatlósa az ő nevében küldött oda izenetet.

Ime, a magyar kormány hazáruháit követel akkor, amidőn a magyar nemzeti eszme minden sérelme nélkül figyelembe veszi, teljesíti békés, hűséges polgártársainknak fontos óhaját s ezzel a nemzeti izgatás alól vonja el a talajt, ők pedig a magyar kormány elleni gyűlölet-ől elvakulva nyíltan a magyarellenessz szűs izgatók segítségére, támogatására sietnek s nem rajtuk mulik ha a meg-

osztott magyarság felett diadalt nem ül a nemzetiségi igazság.

Ez az ő nemzetiségi politikájuk a másik a miénk. Válasszon közöttük a szíves olvasó.

— **Csak támadni!** . . . Még abból az időből megszoktuk a *Csiki Hirlapot*, a mikor egyéb sérelmek híján a diszuszónon kezdette ki a vagdalkozás, hogy okkal, vagy ok nélkül maliciózan csipkedje a vármegye főispánját. Mert hisz akármit is beszélünk, akik a sorok között is olvasnak, igen jól látják, hogy minden írás voltaképpen azért kell, hogy a főispánt csipkedhessük. Nem az a fő amiről írunk, hanem az a fő, hogy hogyan vágjunk egyet fölére is. Mindenestre szép és nemes cél. Csakhogy ugy látszik hálátlan ez a foglalkozás, mert ezeknek a maró gunyoknak a dacára is főispánunk napról-napra népszerűbb, agilisabb s hála Istennek még a bánat sem emészti miatta, friss és jó egészségnék örvendő végzi a napról-napra reá várakozó tömérék munkát. — Persze a *Csiki Hirlap* ezt sem tudja, mert ő nem jár a *főispáni előszobákban*. Pedig azok, akik ott jártak, már több esetben igen üdvös és hasznos eredményeket tudtak közszégük javára biztosítani.

Legutóbb a városi főjegyző választásánál is a főispánnal van baj. A jelöltek elmennek támogatást kérni a főispánhoz — ez, reméljük már csak nem kifogásolható mert ha egyéb cím nem volna is meg, de az az az egy mégis csak megvan, hogy a főispán is városi képviselő testületi tag. Természetesen rögtön megvan a bonyodalom. Minden ellenzéki dühös. Mi elhisszük, hogy vannak ellenzéki emberek, akik azt kívánják meg a jelöltek, hogy minden hatványt elkerüljenek, s így lovagoljanak be a főjegyzői ügybe. Csakhogy ez nem lehet ám. Az egész városi főjegyzői választásba, a mint azt a *Csiki Lapok* ujólag igen értelmesen megírta a *Csiki Hirlapnak*, sem a főispán sem az alispán nem folytak be. És nem is folynak be. Sőt: igen-igen valószínű, hogy nemcsak irányításukkal, hanem még szavazatukkal sem fogják egyik jelöltet sem támogatni. Az ók fontosabb feladatuk az, hogy a minden munkaeör hiányában teljesen elhanyagolt városi közigazgatást megjavítsák, s e mellett nem is volna helyes a választás irányítása, mert ez az ellenőrzés rovására esnék. Valaki főjegyző lesz, ezzel a városi tisztviselői kar teljes számu lesz s ugy ennek a főjegyzőnek, valamint a többi megválasztott tisztviselőnek kötelessége lesz rendet teremteni, mert igen valószínű, hogy a vármegye alispánja és főispánja ebben a tekintetben sokkal intenzívebb érdeklődést fognak kifejtteni, mint a főjegyzői választás tekintetében.

— **Kolozsváron** a nemzeti munkapárt új körhelyiségeinek felavatása alkalmából hatalmas ünnepségre készül. Ugy értesültünk, hogy Erdély csaknem minden vármegyéből hatalmas küldöttségek fognak az ünnepen megjelenni. Vármegyénkbeli is 25—30 tagu küldöttséget fog Gyulóky főispán ur vezetni. Az avatáson jelen lesznek gróf Tisza István miniszterelnök és Sándor János belügyminiszter is. A megnyitó programját az alábbiakban közöljük.

A kolozsvári nemzeti munkapárt 1914. június 7-én tartandó nagygyűlé-

sének s ezzel kapcsolatban körhelyisége felavató ünnepénekek programja.

1. Vendégek érkezése és fogadtatása a pályaudvaron reggel 7 ó. 35 p. kor. A vendégeket üdvözli dr. Kiss Mór udv. tanácsos.

2. D. e. 10 órákor a „Kolozsvári Nemzeti Munkapárt” ünnepélyes nagygyűlése a körhelyiség udvarán (Mátyás király-tér 29. sz. Bánffy-palota).

a) Elnöki megnyitó és a vendégek üdvözlése br. Szentkereszty Zsigmond v. b. t. t. elnök.

b) A kolozsvári nemzeti munkapárt törekvései és a club élet. Előadó: Nagy Károly a kör igazgatója.

c) A nemzeti munkapárt politikájáról, gróf Tisza István mint a kormány jelenlevő tagja.

d) A kolozsvári Nemzeti Munkapárt alapszabályát előterjeszti és elfogadásra ajánlja dr. Szabó Dénes udv. tanácsos.

e) Felszólalások és üdvözlések az Országos Nemzeti munkapárt küldöttsége részéről.

f) Politikai visszapiantás. Kálmán Gusztáv v. b. t. t. kolozsvár városa I. kerületének orsz. képviselője.

g) Elnöki zárás. Dr. Szentkereszty Zsigmond v. t. t. elnök.

3. déli 12—2 óráig tisztelgések és fogadások a m. kir. kormány megjelenő tagjai által (Vármegyeház főispáni iroda)

4. d. u. 2 órákor ünnepi közebed a központi szálloda kerthelyiségében.

5. d. u. 5 órákor a város nevezetességeinek megtekintése.

6. Este 9 órákor a budapesti vendégek elutazása.

Politika, hazafiság és becsület.

— Jegyzetek a napi politika lélektanából. —

Ráduly Ferencz.

II.

A magyar mágnás hazafiak élete ma is olyan mint a multban, ha valamelyik Párisban, Berlinben, Londonban vagy Bécsben élő mágnásunkban ki jobb ügyhöz méltó buzgalommal versenyzistállózza el pénzét — felebréd a honfiai öntudat — haza jön . . . haza jöhet, meg is tébolyodhat, mint gróf Szechenyi, ha időközben nem lát, a jónak elvonulni vissza önkéntes számküretésbe, hogy majd a 22-ik század Szekfü Gyulai, ha ugyan érdemeket szerzett rá hóstunk — a Rákóczy Ferencz-féle kritikákban készsétsék.

Akik aktív politikai működést fejtenek ki, azok közt folyik a Csák Máték harca a hatalomért, melyben legtöbbször az érdemesebbeinek buknak el. Így volt ez a multkban, s így van ez ma is, lévén ilyen a politikai természet rajza.

A középosztály ontja kiválóbbnál-kiválóbb kapacitásait, kik anyagi tehetlenségüknel fogva meddőségre vannak kárhoztatva. Ha aztán kevesek érvényesülnek ezek oly ex kathedra fognak a honmentéshez, hogy a további küzdelem oly aberratiokat eredményez, hogy a nagy politikának ígérkező Pantheonra predestináltjaink — igen rossz politikuskak minősülne megmaradnak ideálisan becsületes hazafiaknak csupán, s a sok bardenizmus fogadtatás s boldog emlékü sikerek után, visszavonulnak a váltókkal megterhelt ősi fészek roncsaira a farizmákat jegyezni, s e szellemi keserű lapikból babér koszorut kötni (?)!

A vagyon, a jólét természetszerűen következménye a függetlenség tudata, mely gyakran kevéssé szül becsületes hazafiai érzéseken is független honatyaikat, kik azonban politikai hivatottságuk ambícióját s tevékenységét is kimerítve látják abban, hogy ők a „nemzet oszlopjai” s mint ilyenek e címen a politikai működések morális felszínét is biztosnak vélik, e működések kimerítik abban, hogy felutaznak Pestre a tisztelt házba, hogy a helyén áll-e még, s onnan vissza utaznak ki-ki patriájába.

Ez a jelenség manapság már kóros tünet, olyan, mint a betegnél a lelki kényeszer, ha akar se tud szabadulni tőle. S hogy ezen az idő se fog változtatni, ennek magyarázata nem humorral legyen mondva a választások mindenkorai politikai természete, mely honatyaik állásokba juttatja azután a poltron hazafiakat — kik az első szűz beszéd gondjától szabadulandó, ennek képzelt sikereit szívesebben élik át a Lidón vagy Lussin Piccolon.

A babér ugy is rövid ideig övezi a hol érdemes, hol érdemtelen fejeket, — sietni kell azt apró pénzre váltatni ott, hol kielégül a nem tudom mily tágkörű hazafiai lelkiismeret.

A parlamentnek van 15—20 valódi tehetsége hála Isten — ezek nem is igen buknak ki, ezeknek mindig van eszméje, van indítványa, ezek a különböző törvényjavaslatok örökös szerkesztői.

Mig viszont magam is ismerem egy pár honatyaikat, kiknek képviselői beszédét egy kiváló tehetségű politikai erkölcs strohmann gyártja némely bincó váltók ellenében.

A realis és ideális nemzeti érdekek készséges megvalósítását propagáló pártok igen sokszor vezetnek harcaikban oly stagnálásokra, melyben sorvadnak a valódi hazafiai munkaerők a nemzet pedig bőjtöli a nagy vivmányokat s örökösen várja a jobb idöket.

Hol van az a kultúra, az a civilizáció, a népek rétegeinek az a műveltsége, mely mint ilyen a választók intakt-ságát eszméileg a priori atya — s egyben biztosítékát annak, hogy a parlament nem a Dalos huszárcapitányok s politikai strohmannok zugtehetségeiből táplálkozó talmi hazafiak parlamentje, mely ily tagokban Uram már megsokasoda, hanem a jogász kiválóságok bölcs egyeteme.

Ez a mai parlament ma nem a jogtudósok gyülekezete, nem az államférfiai arisztokraták törvényhozó helye. Kevesek a választottak, az igazak.

A politika mint theoretikus tudomány felállítja tételeit, a gyakorlati politika az ugynevezett „állam művészei” produktumaiban is marad exact fogalom sokszor.

— Mi ennek oka?

A választásoknak, a parlamenti élet politikai erkölcsének lazasága? Ezen lehet gondolkozni!

Ma Magyarországon mindenki politikai elkezde a csizmadiától, legujabban az analfabéták vitájak, mi is lehet a választói jog, s mi is az a politika? Faluhelyeken minden tanító lakása ma holnap elemi iskolai szeminárium, hol deres fejú civilek rágódnak a tudás fáján gyümölcsöként, hogy valahogyan az 5 soros írás-olvasás művészetét elsajátítva, 20 koronás adóju választói jogokkal a haza nagy érdeket, mert ha a nagy munkába ki is fáradnak ki-ki néz egy kis bufelejtő nedű s egy pár tallér.

Sokszor a diploma nem garanciája a választó politikai érettségének. A kritikai ész nélkül tanult — sok levelekhez jutott szellemi proletárok, tudós ismeret kérdőzköri korlátosságának természetéhez tartozik, hogy ha akar se elfogulatlan lenni.

Az egyik ellenzéki, mert történetesen robbiatos egyéniségéhez jobban áll, s undorral fordul el más párttól hol az első lenne ki meg lehetne vesztegetni, a másik ellenzéki, mert egy kis koros eseten a romantikus kuruc időből fenn maradt kesergő, mélabus melodiájánál, képzeletben a Beszkidek alján lobogó őrtüzek mellett labancot űző dalt danolgot legény kuruc iránt érzett szimpatiaja nem is kelthetne más politikai meggyőződést, (érted borbéli meggyőződést) mert illő tudni, hogy nálunk ma sok hangos hazfi így fejlődik, alakul ki — végül demagognak.

Ilyenek bőven akadnak étermekben, bankettekben valódi vacsorákon és a többi helyeken, kik persze kész politikai bírát, ha alá írod, mit az alkohol stb. ki szedek fejből!

HIREK.

— **A Vigadó** átalakítása tárgyában a versenyárgyalás az elmúlt hó 30-án volt meg. Az ajánlatvők között a legolcsóbb lett Rudics és Karda, utána Antal Vidor, Steiner József, Nemező és Tarsa és Wustinsky és Preiszner követhetnek. A magánjavak az ajánlatok tárgyában még nem döntött. Az egész átalakítási összeg circa 50000 korona lesz. Ezen összegben az érdekes átalakításokon kívül az egész épület külső részeinek kijavítása és az attikai fal lebontása is beemfoglaltatik.

— **Esküdtzéki tárgyalások.** A tavaszi esküdtzéki ciklus a hét folyamán kezdetét vette. A tárgyalásokat Kovács Lajos kir. törvényszéki bíró elnök vezeti.

— **Városi főjegyző-választás.** Csikszereváros képviselőtestülete folyó évi június hó 6-ikán megtartott rendkívüli gyűlésében töltötte be a meghirdetett főjegyzői állást. A képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett megtartott gyűlésen Fejér Sándor alispán elnököt. A főjegyzői állásra pályázataikat benyújtották, mint már közöltük: Dr. Demény József ügyvédjelölt, Tompos Gábor ügyvédjelölt, Szőke Antal postatiszt és Dr. Orbán Gábor városi aljegyző; utóbbi pályázati kérvényét visszavonta. A három pályázó közül a megjelölt titkos szavazás eredménye szerint Dr. Demény Józsefre 24 és Tompos Gáborra 15 szavazat esvén a város főjegyzőjévé Dr. Demény József választatott meg.

— **Ünnepelt egyetemi tanár.** Szép ünnepélye volt május 24-én a kolozsvári egyetemnek, a mikor diszjuszálásban ünnepelte Dr. Farkas Lajos egyetemi tanárt 45 éves tanári évfordulójának alkalmából. A gyűlést dr. Kenyeres Balázs egyetemi rektor nyitotta meg, majd az ünnepeltet meghívták a gyűlésbe s ott dr. Kossutány Ignác üdvözölte rendkívül nagyhatású, lendületes beszéddel. Ezután dr. Somló Bodog nyújtotta át dr. Farkasnak a tanári kar emléklapját s az ifjúság babékoszoruját, amit az ünnepelt meghatottan köszönt meg.

— **Agrogeológiai felvételek Erdélyben.** A m. kir. földtani intézet agrogeológiai tagjai ez év nyarán Erdély átnezetes talajterképeinek elkészítését tűzték ki feladatukká. Ez a felvétel elsősorban tudományos érdeket szolgál, célja Erdély talajai keletkezésének, kémiai és fizikai sajátágának pontos megállapítása; a felvételek azonban nagy gyakorlati fontossága van, mert arra a sok kérdésre, melylyel a mezőgazda, az erdész, a szőlész, a kultúrtermék lépten nyomon találkoznak, tehát a talajművelési, javítási, növénytermelési kérdésekre csak egy tudományos alapon készült agrogeológiai felvétel képes feleletet adni. Ezzel

a munkával a m. kir. földművelésügyi miniszter ur Timkó Imre m. kir. főgeológus és dr. Ballenger Róbert m. kir. geológust bízta meg, akik a Mezőség és a Székelyföld talajvizsgálati kutatását és bejárását a napokban már megkezdték és ez év őszéig folytatni fogják.

— **Fontos reform az államvasutaknál.** A máv. igazgatósága azzal a reformmál foglalkozik, hogy a vasuti küldeményeket terhelő utánvételi összegeket, amint befolyának, nyomban megküldik a postakarakékpénztár utján a küldemény feladójának, mert eddig igen hosszadalmas uton történt az ilyen pénzek kiközösítése. Az újítás meggyorsítaná és egyszerűsítaná az eljárást, a fuvarlevél kiállítója a fuvarlevélhez az utánvétellel összegzőző kiállított postakarakékpénztári őrület, esetleg postautalványt csatol, amelynek alapján a leadó állomás azonnal továbbítja a pénzt, ha a címzett az árut kiváltoatta.

— **Az Empress of Ireland katasztrófája.** Hivatalos megállapítások szerint az Empress of Ireland megsülásának 1031 ember esett áldozatul. A hajón az összeültközéskor 1365 utas és matróz volt, akik közül csak 334-nek sikerült a mentőeszközökön megmenekülnök.

— **Teleszky pénzügyminiszter a munkásbiztosítóról.** Teleszky János pénzügyminiszter a pünkösdi ünnepet Nagybescsereken töltötte választói körében. A nagybescsereki iparostület küldöttsége sürgette a munkásbiztosító törvény reformját és kérte, hogy adják vissza az iparostületeknek régi betegpénztárakat. A miniszter kijelentette, hogy a munkásbiztosító pénztár egyike az újabb idők legserencséslenebb alkotásának, valóságos bűn a gyenge magyar ipar ellen. A törvény reformjára folynak az előmunkálatok.

— **Írás-olvasás vizsgák.** A kászonalesiki járásban az irni-olvasni tudás igazolására a vizsgálatok május 13., 14., 27., 28., 29. és 30. napjain tartattak meg. Vizsgára jelentkezett 620 egyén. Vizsgára előállott 535. Képesített s bizonyítvánnyal ellátottat 529. Nem képesítettet 6 egyén.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

brassói fiókületünket

augusztus hó 1-én megszüntettük. Ezután egyedül marosvásárhelyi gyarunk és üzletünk áll fenn.

Berendezéseknél

készséggel állunk a n. é. közönség rendelkezésére és meghívására minden vételkötelezettség nélkül mutatjuk be — egyik cégfőnökünk által — gazdag mintagyűjteményünket és mivel így az üzlet fenntartási költségét megtakarítjuk, a vevőközönséggel sokkal olcsóbban szolgáljuk ki.

Szekely és Réti

Marosvásárhely, Széchenyi-tér 47. sz.

— **Házasság.** Csikszentmártoni Bochner Violet, csikszentmártoni Bochner Károly dr. ny. r. egyetemi tanár, udvari tanácsos és felesége, született Kanócz Irma leányát az ágostai evangélikus templomban a Deák-téren oltárhöz vezette Hollerung Gábor főmunkés, Hollerung Károly és neje született Röck Lujza fia. Tanuk voltak Erdély Sándor volt igazságügyminiszter és Röck István gyáros.

— **Választmányi gyűlés.** Az erdélyi r. kath. Tanítóegyesület Szűvéségeinek választmánya f. évi május hó 30-án a főgimn. tanári tanácsközö termében Zsögön Zoltán elnök vezetésével értekezletet tartott, melyen tudomásul vették az elnöki bejelentéseket, megjelölték a pénztárvizsgálatot és megállapították a június hó 7-én Csikszereván tartandó közgyűlés sorrendjét.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Dékvid Elek csikszerevai kir. törvényszéki távkönyvi átalakító díjnyokot a csikszentmártoni kir. járásbírószághoz irnokká nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bogza Miklós fehértelpei állami iskolai tanítót a gymesbükki állami elemi iskolához helyezte át.

— **Hivatalvizsgálat.** Gyalóky Sándor főispán május 29. 30-án, június 2. és 3-án megvizsgálta Csikszereváros és a rendőrkapitányság ügy- és pénzkezelését.

— **Halálozás.** Fejér István földbirtokos és kereskedő hétfőn delután Gyimesbükkön, 63 éves korában meghalt. Halálát illő nagy családjá és köztiszteletben álló kiterjedt rokonságá gyászolja. A melyen saját család a következő gyászjelentést adta ki:

Fajdalomtól ösztört szívünk szomorúságával tudatjuk, hogy a gondos szerető férj, gyermekeiért önfeláldozóan küzdő édesapa, Drága jó testvér, vő, sógor, após és nagypapa Fejér István földbirtokos és kereskedő munkás életének 63-ik, boldog házasságának 24-ik évében, a halálköli szentességének áhítatos felvételével, türelmesen viselt szenvedéseit után, folyó hó 1-én delután 4 órakor visszaadta neves lelkét Teremtőjének. Fajdalomtól ösztört szívvel álljuk körül koporsóját, érezzük árva elhagyatottságunkat. Drága tetemét folyó hó 4-én del előtt fel 10 órakor fogjuk a helybeli köztemetőben, az őrn. szertartás szerint örök nyugalomra helyezni, lelkéért az engesztelő szent mise-áldozat pedig a temetési szertartás végeztével fog az ezek Urának bemutatni. Legyen könnyű a hant poraif felett! (Gyimesbükk, 1914. évi június hó 2-án. Övezgy Fejér Istvánné szül. David Anna, felesége, Fejér Mária férj. Dajbukát Dávidné, Fejér Antal, Fejér Manó, Fejér Katinka, Fejér Sándor gyermekei. Öv. David Istvánné szül. Kászár Rózsa, anyosa. Dajbukát Dávid veje. Dajbukát Mariska, unokája. Öv. Zakariás Izsákné szül. Fejér Margit, Fejér János, Dr. Fejér Antal, Fejér Jakab, Fejér Sándor, Öv. Dajbukát Antalné szül. Fejér Katalin, Zakariás K. Antalné szül. Fejér Irma, Dr. Fejér Gerő, Dr. Fejér Mihály, testvérei.

— Szabó Istvánné szül. Balogh Regina 82 éves korában, május 31-én Csiksomlyón elhunyt. Temetése igen nagy részvét mellett ment vége.

— Orbán Dénes községi bíró, törvényhatósági bizottsági tag és földbirtokos, 49 éves korában, folyó évi június hó 1-én Kozmáson meghalt.

— **Pályázat tanítói állásokra.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter vármegyénkben a következő tanítói állásokra hirdetett pályázatot: Csikszentdomokos I (r. kath.), Gyergyó-bekás-Domok I (r. kath.), Gyergyóvárhelyfőpüle I (r. kath.), Belbör I tanítónői (r. kath.), Csikmenaság I (r. kath.), Csikszentgyörgy-Csikbánkfalva-telep I tanítói (r. kath.)

— **Uj nepkönyvtár.** A földművelésügyi miniszter a csikszentkirályi gazdákör részére egy 85 kötetből álló nepkönyvtári könyvgyűjteményt és az elhelyezésre szükséges könyvszekrény beszerzésére 20 koronát engedélyezett.

Uj állami iskola. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bankfalvi elemi népiskolának Kötormány tizesben leendő fejlesztését folyó évi szeptember 1-ére kimondotta. A községi deputáció utján hétfőn köszönte meg Gyalóky főispánnak hathatós közbenjárását.

— **Államsegély csiki legelőjavításokra.** A földművelésügyi miniszter a vármegye területén a folyó évben feljavítás alá kerülő közlegelő munkatereit és költségelőirányzatait jóváhagyta és a vármegye főispánjának közbenjárása folytán a munkálatok költségeinek részbeni fedezésére 15000 korona államsegélyt engedélyezett. Egidylejűleg a legelőjavítási munkálatok megkezdése és fokozatos végrehajtása érdekében szükséges intézkedések megtételére a gazdasági felügyelőséget utasította.

— **Társas kirándulás Törökországba.** A „Delvidéki Kárpát Egyesület” Temesvári folyó évi június 27-től — július hó 7-ig társas kirándulást rendez Törökországba. Részvételdíj 250 korona. A kiránduláson nem egyesületi tagok is részt vehetnek. Részletes programmal készséggel szolgál az egyesület elnöksége Temesvár.

— **Kinevezés.** A marosvásárhelyi kir. főjegyzés Oláh Mihály marosvásárhelyi kir. főjegyzéségi díjnyokot a csikszerevai kir. ügyészséghez irnokká nevezte ki.

— **Mezőgazdasági tanfolyam neptanítók és tanítónók számára.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a kisebb fokozatu ismételő iskolákhoz a gazdasági tárgyak tanítására hivatott neptanítók tanítóik illetve tanítóknak kiképzése céljából folyó évi július hó 18-tól bezárólag augusztus hó 18-ig, az algyógyi, adai, békéscsabai, breznóbányai, közmezővási, jászberényi, karcagi, lugosi, pápai, rimaszombati, nagyszentmiklósi, szilágy-somlyói, szabadtal, csáki, sírokat (Arvamegye) földmívelési iskoláknál 20-20, összesen 300 és pedig a sírokat iskolánál kizárólag a m. kir. földmívelésügyi miniszterium felvidéki kirendeltsége által is ajánlott neptanító, továbbá a kecskeméti földmívelési iskolánál folyó évi július hó 1-től július hó 31-ig 20 tanító né-része gazdasági tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvevő tanítók (tanítónók) egyenként 100, azaz egyszáz korona általánny élveznek, mely összegből az ellátási díjat és mindennemű költséget tartoznak fizetni. A tanfolyamokra olyan tényleges alkalmazásban levő neptanítók (tanítónók) vétetnek fel, akik mezőgazdasági tanfolyamot még nem végeztek. Felvételi kérvényt a földmívelésügyi miniszterhez kell címezni és folyó évi június hó 12-ig az illetékes kir. tanfelügyelőségnek benyújtani. A jelölést a tanfelügyelőség illetéges a sírokatra néve egyuttal az említett felvidéki kirendeltség és a tanfelügyelőség javaslatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter teljesíti.

— **Sepsiszentgyörgy bivalszekere.** A Székely Újság írja: A testvér városban a mult héten érkezett meg a sorozóbizottság. Minden város gondoskodott ilyenkor fogatrol, mely a bizottság csomagját, az iratokat beszállította a vasutállomásra. — Sepsiszentgyörgyön lö nem volt s ha nincs lö, jó a bivaly is, gondolták és kiküldötték egy bivalszekeret. Természetesen nagy feltiltést keltett a fenyves fogat, de a derültsg nyomban átváltozott boszusággá, mikor a fekete állatok a meglelt nyugtalan-kodni kezdtek s közel érezve az Öt hisz-vét, gyors iramban annak véttek utjukat. Alig tudták megakadályozni a két állatot, hogy az irományok meg ne fúrósszék az Öt csendesen folydogáló vízében. A városi tanácsot felvilágosították, hogy máskor elegánsabb fogatot küldhetné.

— **Tagfelavató ünnepség.** A helybeli róm. kath. főgimnáziumban május hó 29-én gr. Majláth G. Károly erdélyi püspök nagy ünnepség keretében 12 növendéket avatott fel Mária leventéjé. Az ünnepes szertartás az intézet kápolnájában folyt le. Az avató beszédet dr. Kásonyi Alajos karcfalvi plebánus mondotta. A felavatási szertartás elvégzése után Korpos Ádám végzett növendék mondott köszönetet a felvételre a főpáztornak, aki szép szavakkal buzdította a Mária Társulat régi és új tagjait, hogy fogadalmukról soha se felejtkezzenek el s legyenek mindig hűséges gyermekei a Boldogságos Szűznek. Ezután az intézet tornacsarnokában műsoros estély volt, amelyen a kegyelmes főpásztor is jelen volt. Bevezetést és ifjúsági vegyeskar énekelte el Szalay-Kertész Dománfy. "A fehér sereg Indulója" című dalát, Molnár László V. oszt. tanuló Szemlér Ferenc "Immaculata" című költeményét szavalta el s végzetül Valle Henrik "Vértanu család" című háromfelvonásos drámáját adták elő Gál András, Elgel Mihály, Porumba Jenő, Csiby Károly, Magyar Gerő és Kajtar Lukács tanulók. Az előkészítés és rendezés nehéz munkáját Rés János vallásánár végezte.

— **Az írás-olvasási vizsgák** a mult héten befejezést nyertek. Gyergyszentmiklóson 393-an állottak ki sikerrel a vizsgát; ezek egy része a törvény által előirt 30 éves életkort még nem érte el és így a választók nevjé-zékébe nem vehettek fel. A gyergyszentmiklósi járásból a főszoftabiról hivatalnál vizsgára jelentkezett 780, a vizsga letételére megjelent 605, visszatartasítottat 15 egyén.

Az Orsz. Polg. Isk. Egyesület brassó — háromszék — csikmogyai köré mult hó 29-én Ditróban tartotta közgyűlést Killyéni Endre elnöklete alatt. Az elnöki megnyitó behatóan foglalkozott a polgári iskolák fejlődésével, jelen helyzetével és jövőjével. Krafófi Dező báróti igazgató, Foerster Billagh sveizi pedagógus nevelési elveit ismertette. Gábos Gy. sepsiszentgyörgyi tanár a számtan-tanítás módszeréről érkezett. Számadást, költségvetés és egyéb folyó ügyek előlézése után a tisztújítás következett. További 3 évre elnöknek megválasztották Killyéni Endre; alelnökké lettek: Jancsó Gábor és Erkébéné Liber Etelka; titkár Krafófi Dező; jegyző Nemes Erzsébet,

péntártáros Gábos Győző, ellenőr Benedek N. A kör képviselői a központon élők akadályoztatása esetén az alelnökké és Fodor János.

— **Emelkedik a tandíj is.** Az erdélyi róm. kath. státus igazgatósága elhatározta, hogy összes gimnáziumaiban ez évi szeptembertől kezdve — mérsékelten — felemeli a tandíjait.

— **A szentgyörgyi mentelep parancsnokság áthelyezése.** Befejezett tény, hogy a sepsiszentgyörgyi mentelep parancsnokságát Sepsiszentgyörgyről elvák Kolozsvarra. Az áthelyezés 1915. április 1-én fog megtörténni.

— **Alkoholelles mozgalom.** A csikszereadi r. kath. főgimn. ifjúsági Alkoholelles Egyesülete f. évi majus hó 30-án tartotta meg évszáz gyűlést, melyen az elnöki, jegyzői és pénztári beszámolókon kívül két felolvasás is volt. Végeztül Szlávik Ferenc vezetö tanár buzdította a tagokat a további kitartó küzdelemre.

— **Vizsgarend a csikszereadi róm. kath. főgimnáziumban.** Junius 3—5-én szóbeli errettésg vizsgálat. Junius 9-én d. e. I—III. A) vallásan. 10-én d. e. III. B)—IV. vallásan. 12-én d. e. I. A) magyar, latin. 12-én délelött I. B) magyar, latin. 12-én d. u. II. A) számtan, mértan. 12-én d. u. II. B) földrajz, természetrajz. 13-án d. e. III. A) számtan, mértan, földrajz. 13-án d. e. III. B) latin, német. 13-án d. e. IV. latin, német. 13-án d. u. V. latin, görög, görögptóló irodalom, német. 13-án d. u. VI. mennyiségtan, természetrajz. 14-én d. u. 3 orakor ének, zene, testgyakorlás. 15-én d. e. VII. magyar, történelem. 15-én d. e. I. A) földrajz, természetrajz. 15-én d. u. I. B) számtan, mértan. 15-én d. u. II. A) magyar, latin. 15-én d. u. IV—VII. francia ny., gyorsírás. 16-án d. e. II. B) magyar, latin. 16-án d. e. III. A) magyar, történelem. 16-án d. u. III. B) magyar, történelem. 16-án d. u. IV. mennyiségtan, mértan, természetrajz. 17-én d. e. V. magyar, történelem. 17-én d. e. VI. latin, görög, görögptóló irodalom, n. met. 17-én d. e. VII. mennyiségtan, természettan, egészsgégtan. 17-én d. u. I. A) számtan, mértan. 17-én d. u. I. B) földrajz, természetrajz. 18-án d. e. II. A) földrajz, természetrajz. 18-án d. e. II. B) számtan, mértan. 18-án d. u. III. A) latin, német. 18-án d. u. III. B) számtan, mértan, földrajz. 19-én d. e. IV. magyar, történelem. 19-én d. e. V. mennyiségtan, természetrajz. 19-én d. u. VI. magyar, történelem. 19-én d. u. VII. latin, görög, görögptóló irodalom, német. 20-án magántanulók írásbeli vizsgaja. 22-én magántanulók szóbeli vizsgaja. 29-én Te Deum. Bizonyítványok és jutalmak kiosztása.

— **Felveteli hirdetmény.** Maros-Vásárhely sz. kir. város közönsége által fenntartott s 1907. óta meglévő felsőbb leányiskola és leánygymnasium a következő 1914—15. iskolai évben már az újonnan épült modern, nagyszerű iskola-épületben folytatja működését. Az épület ugy páratlanul kiváló egészsges elhelyezése, mint környékének szépsége, az épületnek célszerű beosztása, felszerelése s architektónikus aranyossága által nemcsak a város új épületei között, de messze vidéken is a legzebebb között foglalhat helyet. Az iskolával 80 tanulóra kényelmesen berendezett, megfelelő női igazgatással s felügyelettel ellátott internátus van összekapcsolva, mely első sorban a felsőbb leányiskolai és leánygymnasiumi tanulók teljesen megfelelő és megbízható elhelyezéséről és ellátásáról gondoskodik. Az ellátás díja egész évre 600 korona, a melyben a lakás, fűtés, világítás, tanári felügyelet, egészsgügyi (orvosi) gondozás, élelmezés, mosás fürdés, szóval mindaz benne foglaltnak, a mit teljes ellátás nével szokás jelöni. Ezenfelül az internátusban az iskolai tantervben fö lalt idegen nyelvek tanuláának ellenörzése, illetve gyakorlására megfelelő képesítéti tanító-és nevelőknek vannak. A zenét tanulók számára 6 rendes zeneternem zongorával, esetleg egyéb szükséges hangszerekkel ellátva a gyakorlásra megfelelő alkalmat nyújt s ellenörzésben részesül. A felsőbb leányiskola tanulói 15 korona isk. beiratási díjat és évi 60 korona tandíjat fizetnek, a leánygymnasiumi 15 kor. beiratási és 100 korona tandíjat. Az I. osztályba lépők az elemi népiskola IV. osztályának biznyitványát, születési anyakönyvi-írvonatot s oltási vagy újrát stási bizonyítványt kötelesek bemutatni. A többi osztályba lépők az előző osztály bizonyítványát s a jelzett okmányokat mutatják be. A polg. leányiskola IV. osztályából a fels. leányiskola V. osztályába, ugyszintér a leánygymnasium V. oszt-ba lépők felvételi vizsgálatot tesznek, melynek mértékét az igazgató adja meg. A gymm. felvételi vizsgálat

díja az V. osztályra 20 korona. Ugy az iskolába, mint az internátusba jelentkezök a szülő, gyám, vagy ennek megbízottja kíséretében f. év junius 24—25—26-án, julius 1—2-án, aug. 28—29—30-án személyesen jelentkezhetnek az igazgatóságnál. Tanácsosabb a junius-julius havi jelentkezés a felvételhez szükséges előkészület miatt. A rendes iskolai beiratás szeptembertől 1—4-ig tart. Írásbeli jelentkezések — az okmányok beküldése mellett — az egész nyári szünet alatt, az igazgatóság címére küldött levélben történnek, a melyre választ ad, előjegyzést elfogad és internátusi tájékoztatót küld az igazgatóság, a mely egyuttal minden hozzáintézt tudakozódásra készséggel szolgál utbaigaztatással. Címe: A felsőbb leányiskola és leánygymnasium igazgatósága Maros-Vásárhely.

— **Nyári mulatság.** A csikszereadi ipartestület folyó hó 7-én, vasárnap délután 2 órától kezdődőleg a Suta-fenyőben nyári mulatságot rendez. Beleptí-díj: Személyleg 60 fill. Csaldíjegy 1 korona. Este 8 óráig kezdődőleg az Európa-szálloda nagyterében a táncmulatság folytatódik. — Kedvezőtlen idő esetén a mulatság junius hó 14-én lesz megtartva. Zeneröl és jegbe hűtött italokról gondoskodik van A délutáni mulatságra váltott jegyek este is érvényesek.

— **A Darwin. Dr. Fülöp Zsigmond** népszerű természettudományi folyóiratának junius 1-i száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Koelsch Adolf a nagygyűveletűköt megfosztott állatok szellemi és lelki világát ismerteti a legújabb kísérletek alapján. Cserny Dező "Milyen idő lesz holnap"? c. cikkében a modern időjárás mai állásával foglalkozik. Dr. Gáspár Lajos "Hogyan lesz a madarakok? c. néhány igen érdekes kísérleti adatot mond el a kérdésről. Szondy György "Művelődés történet a vízösszöpp" címmel az egysejtű állatok lskasáiról cseveg. Prager Márton az elmebetegségek okait fejtegeti. Mende Jenő a folyékony levegő előállítását és technikai alkalmazásait ismerteti. A hézagpótló folyóirat előfizetési ára a Darwin-Könyvtár kötetivel együtt fél évre 5 kor. Mutatvány-számot küld a kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrássy-ut 60.

— **A herceggimas bitorossága.** Csernó János herceggimas, esztergomi érseket a pápa bitorossa avatta. Csütörtökön délután öt órakor notifikálta Alessandroni Cermatori pápai nemesi testőr Mgr. Rossi-Stockalberrel együtt Csernók Jánosnál. Reggel öt órakor már megkezdte az ünnepeit jelentő agyuzást, majd a katonai zenekar ébresztöt jászott. Délután egy órakor Budapestről hajóval indult Esztergomba Hazay Samu honvédelmi miniszter és Jankovich kultuszminiszter.

— **Szent Peter egyházmegye segítő-pénztára.** A Szent Peter egyházmegyét alkotó Csitkaplozca, Várdofalva, Csicskomortán és Csobotfalva községek képviselőtestületei 500,000 korona alapítókével egy segítő-pénztár felállítását mondták ki és az eről kidolgozott szabályzatot a törvényhatósági bizottság jóvá is hagyta. A belügyminiszter ma leadott rendeletével a képviselőtestületi határozatot megsemmisítette és pótlás végett visszatadta, mivel az 1886. évi XXII. tc. 110. §-ának rendelkezései, a képviselőtestület és előjárók általános többségének névszertári szabváása nem tartott be. A miniszter szavai szerint azon körülmény, hogy a képviselőtestületi gyűlésekröl szóló jegyzökönyvekben a jelen voltak nevei fel vannak sorolva és a határozatok egyhangulag hoztak, a törvényben előirt névszertári szabváást annál kevésbé pótolják, mert a jelen esetben a községek részéről fenntag rendkívüli vagyoni érdekeltsg és a törzsvagy szándékolt felhasználási módja a törvény rendelkezéseinek legszigorubb betartását teszik mulhatatlanul szükségessé. Igazán sajnálatos, hogy a képviselőtestület határozatai nem elég körültekintéssel hoztak és a mai valóság idöben egy tökeeros, szolid alapon nyugzó pénzintézet felállítását és az ezzel járó igaz népméret bizonytalan idöre elodázást.

— **Évszáz vizsgák a helybeli elemi iskolában.** A csikszereadi állami elemi népiskola róm. kath. növendékeinek hit-és erkölcsi tanítás vizsgaja junius hó 13-án (szombat) lesz. Délelött az I., II. és III. oszt. Délután a IV., V. és VI. osztály vizsgáik. Az I. oszt. általános vizsgaja lesz junius 15-én délelött 8-tól 10 óráig, a II. oszt. vizsgaja 15-én délután 2—4 óráig, a III. oszt. vizsgaja 16-án délelött 8-tól 11 óráig, a IV. oszt. vizsgaja 16-án délután 2—5 óráig, az V. és VI. oszt. vizsgaja 17-én délelött 8-tól 11 óráig.

— **A vasutasok új egyenruhája.** Az ország összes vasutasai új egyenruhát kapnak. A magyarországi összes vasutak igazgatósága elfogadta már az új egyenruhaszabályzatot, csak azt várják, hogy az életbeléptetés idejét publikálják. Úgy értesülünk, hgy július 1-én már új egyenruhában sétálgatnak a pályaudvarok előtt a vasutasok. Lekerül a gallerről a mostani aranyzsinór, helyette piros hajtóka kacérokid majd az arany rozetták alatt s az aranyból kivart szárnyaskerek is felkerül a feszes gallérokra a csillagok mögé. A forgalmi szolgálatot teljesítő jogászok és mérnökök két rozettája fekete bársony hajtókán fog ragyogni, de a hajtóka szélén piros csik szalad körül. Azt mondják ma uk között a vasutasok: a tábornoki piros csik. Mert hiába: a Máv. tábornoki kara a jogászokból és mérnökökből nevelődik most. De legnagyobb érdeklődéssel a forgalmi szolgálattevők vörös sapkáját várják. Eltűnik a vonatokat katonás tisztelegéssel fogadó vasutasok karjáról a kedves piros karszlag s messzi riktó vörös sapka kerül a fejre.

— **A közigazgatási reform.** A képviselőház legközelebbi ülését június 9-én tartja. Az ülésen terjeszti elő Sándor János belügyminiszter a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslatot, amely már átesett a minisztertanács retortáján is.

SZEPLŐS

csunya lányok, májfoltos, kiütéses asszonyokon azonnal segít,

A VILÁGHÍRŰ FÖLDES-FELE

MARGIT-CRÉME ÉS SZAPPAN

MARGIT-crème rögtön szüntet szeptilót, májfoltot, bőrkütséket, atkát (milésser) s mindenemű bőrbaját.

A Margit-crémotól az arcból üde rózsás lesz, a ráncok, redők eltűnnek. A Margit-crémet a világ legszebb aszonnyai, hercegnők, grófnők, bárónők, híres művésznők stb. használják s el vannak ragadtatva annak páratlan bőrkonzerváló és bőrszépítő hatásától. — 6 koronás rendeléseket bárhova bérmentve küld 4-5

FÖLDES KELEMEN gyógyszertára ARAD.
Csikszereadán kapható: GÖZSY ÁRPÁD
ORBÁN JÁNOS
urak gyógyszerüzében.

Sz.: V. 8/7. 1914.
végrh.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alattirt kiküldött végrehajtó az 1909. évi XI. t.-c. 59-67. §-ai értelmében ezenem közhírré teszi, hogy a Csikszereadai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár végrehajtónak javára 961 korona 73 fillér baleseti járuléki tartozás és járuléki erejéig 1913. évi február 12-én foganatosított közigazgatási végrehajtás utján lefoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok u. m.: fenyődeszka nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a hivatalból végrehajtást szenvedő tatelepen Csikszentsimonon leendő eszközésére 1914. évi július hó 2-án és július hó 9-ik napjának délutáni 1/3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenem oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1909. évi XI. t.-c. 63-64. §-a értelmében azok az ingóságok, melyeknek értéke 100 koronát meg nem halad becsértéke alul is mindjárt feltétlenül el fognak adatni; 100 koronát meghaladó értékű egyes ingóságok pedig csak akkor, ha a becsértéknek legalább háromnegyed része megígértetik. A második árverésen azonban az ingóságok különbözőség nélkül a becsérték háromnegyedén alul is, a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett mindenestire eladatlak.

Kelt Csikszereada, 1914. évi június hó 2-án.

VITOS FERENC,
végrehajtó.

BÉRMASZÜLÖK FIGYELMÉBE!!!

Megérkeztek a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelű **imákönyvek** melyek bérmaajándéknak a legalkalmasabbak.

VÁKÁR L. könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

850—914. sz. kj.

2-2

V. 757/7—1912.
szám.

Feladási hirdetemny.

Tekerőpatak község előljárósága eladja a községhezánál 1914. évi július hó 7-én d. e. fél 11 órakor kezdődő árverésen a Csikvármegye Gyergyóbékás községe határában levő Tótsarka nevű erdejének mintegy 160-0 kat. hold területén fekv. 24138—912./A—2. F. M. sz. al. kihasználásra engedélyezett luc- és jegenyefenyő faállományát.

A vágás területe a tölgyesi országútól 12-7 kilométer, a Máv. gyergyóvárhelyi állomásától pedig 48-0 kilométer távolban van. A máv. állomáshoz iparvasut vezet, mely az eladás tárgyát képező erdőtől 12-7 kilométerre van.

Az eladás tárgyát képező faállomány törzsenkénti bemeérés szerint 21459 m³ bruttó és 15895 m³ netto lucfenyő haszonfát, 2630 m³ bruttó és 1918 m³ netto jegenyefenyő haszonfát; összesen pedig 17813 m³ netto fenyőfát tartalmaz.

Kikiáltási ár 84687 korona, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka. Kihaszánálás időtartama 4 év.

Az árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott képviselőjénél továbbá a gyergyótölgyesi m. kir. járási erdőgondnokságnál rendelkezésre állanak. Az erdőgondnokságnál megtekinthető a részletes becslési munkálát is.

Olyan ajánlatok, melyek az árverési és szerződési feltételeitől eltérnek, vagy bánatpénzzel ellátva nincsenek, figyelembe nem vétetnek; utóajánlatok el nem fogadtatnak.

Írásbeli zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdése előtt az árverező bizottság elnökénél nyujtandók be. A megajánlott összeg számokkal és betűkkel is kírlandó s az ajánlatban kifejezendő az, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket teljesen ismeri és magát azoknak aláveti.

Tekerőpatak, 1914. május 26-án.

Kovács Kálmán, Főríka András,
jegyző. k. bíró.

Szám. 1486—1914.

Hirdetemny.

Kászonfelfiz község közbirtokossága tulajdonát képező és 7930 katasztrális holdnyi területű erdő és mezőből álló vadászterület hat egymásután következő évre, 1914. évi június hó 20-án d. e. 8 órakor a kászonfelfiz körjegyzői irodán megtartandó nyílt árverésen haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 20 korona.

Kászonfelfiz, 1914. évi május 25-én.

Lakatos M. József,
elnök.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alattirt kiküldött végrehajtó az 1909. évi XI. t.-c. 59-67. §-a értelmében ezenem közhírré teszi, hogy a Csikszereadai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár végrehajtónak javára 544 K 21 fillér járuléktartozás és járuléki erejéig 1912. évi november hó 21-én és 23-án foganatosított közigazgatási végrehajtás utján lefoglalt és 2220 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: siremlékek nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek hivatalból végrehajtást szenvedő raktárhelyiségében Gyergyószentmiklóson leendő eszközésére 1914. évi június hó 22. és június hó 30-ik napjának délutáni 5 órájára határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenem oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az 1909. évi XI. t.-c. 63-64. §-a értelmében azok az ingóságok, melyeknek értéke 100 koronát meg nem halad becsértéke alul is mindjárt feltétlenül el fognak adatni; 100 koronát meghaladó értékű egyes ingóságok pedig csak akkor, ha a becsértéknek legalább háromnegyed része megígértetik. A második árverésen azonban az ingóságok különbözőség nélkül a becsérték háromnegyedén alul is, a legtöbbet igénynek készpénzfizetés mellett mindenestire eladatlak.

Kelt Csikszereada, 1914. évi június hó 2-án.

VITOS FERENC,
végrehajtó.

Szám. 703—1914. mj.

Pályázati hirdetemny.

Csikvármegye magánjavainál a Gyergyói erdővéd kerületben nyugdíjazás folytán megüresedett I-ső osztályú erdőszolgai állásra évi 600 kor. fizetés természetbeni lakás, vagy e helyett évi 80 kor. lakpénz, évi 28 köbméter failetmény és 2 kat. hold földiletmény használat mellett, pályázatot hirdetek a megyei magánjavak igazgató-tanácsa által 1022—1912. mj. szám alatt alkotott a magánjavak erdőöreinek és erdőszolgákkal szervezeti szabályai alapján s a mennyiben ezen állás a magánjavak szolgálatában álló II-od osztályú erdőszolgával töltenék be, pályázat folytán ezen üresedésbe jöhető állásra is évi 500 korona fizetés, s a fennebbi mellékletmennyekkel szintén pályázatot hirdetek.

Pályázóktól megkívánatik a fedhetlen élet, legalább 24 éves életkor, ép testi és szellemi erő, jó látó és halló képesség, magyar állampolgárság, irni és olvasni tudás. Az 1879. évi XXXI. t. c. 37. §-ában követelt szakképzettségel és némi vadászati ismeretekkel bíró egyének előnyben részesülnek.

Az állások egyelőre ideiglenesen töltenek be egy évi megfelelő szolgálat után azonban a véglegesítés megtörténik. A kérések Csikvármegye magánjavak igazgatóságához intézendők és a Gyergyótölgyesi m. kir. erdőgondnoksághoz adandók be június hó 30-ig.

Csikvármegye magánjavainak igazgatósága.

Csikszereada, 1914. június hó 3-án.

Dr. Csiky József,
igazgató.

Csőtömegeladási hirdetés.

Alulírott csőtömeggondnok köz-
hírré teszem, hogy vb. Jakobovits
Sándor csőtömegéhez tartozó a a
csődleltár 1—765 tételei alatt fel-
sorolt 6736 kor. 23 fillér beszerzési
áru és 3326 kor. 71 fillér becsér-
tőkü bolti árukat, u. m. singes és
divat árukat stb. a esikszeredai kir.
törvényszék, mint esőbíróságtól
6336—1914. p. sz. alatt nyert fel-
hatalmazás alapján bírósági kiküldött
közbenjöttével foganatósítandó nyil-
vános szóbeli árverésen azonnali
készpénzfítés mellett tételenként
eladom.

Az árverés a Jakobovits Sándor-
féle üzlethelyiségben **1914. június hó
12-én délután 3 órakor** kezdődik és
folytatlag a következő napokon tar-
tatik meg.

Vevőnek a legtöbbet ígérő is csak
tömeggondnok beleegyezésével je-
lenthető ki.

Tömeggondnok az áruk minőség-
éért és mennyiségéért felelőséget
nem vállal.

Csődleltár tömeggondnok irodá-
jában bármikor, az áruk pedig min-
den d. u. 3—4 óráig tömeggond-
nok közbenjöttével megtekinthetők.
Csikszereda, 1914. május hó 27.
Dr. Kovács Albert,
csőtömeggondnok.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!
THOMASSALAK
A legjobb és legolcsóbb
foszforosavas műtrágya!
Óvakodjunk a hamisítások-
tól! Csak akkor valódi, ha
ilyen zsákbán van és eredeti
címkéje van rajta. Minden
zsák tartalomjegyzékkel van
ellátva!

KALMÁR VILMOS
a Thomasphosphatfabriken
Berlin, vezérképviselője
Budapest, VI., Andrássy-út 49.
Különösen a jelenlegi rend-
kívüli olcsó árakra figyel-
meztetjük a vásárlókat.

8—20

AUTOMOBILOK

keveset használtak eladók. Magyarorszá-
gon legnagyobb választékban 150—200
darabig állandóan rendelkezésre áll,
fuvarozásra, városi és tura-használatra,
nyitott és csukott autók, valamint
autobuszok és teher-automobílok min-
den célra, mindenféle gyártmányu leg-
utolsó típusokból állandó kiállítás 1000
koronától feljebb minden árban.

Keveset használt gumik és felszerelések.
Budapest, VI., Liszt-Ferencz-tér 3. sz.
Telefon 149—62.
FEKETE SÁNDOR.
9—24

Sz. 400—1914.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel
közhírré teszi, hogy a esikszeredai kir. járás-
bírósnak 1913. évi V. 360. szamu végzése
folytán Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által kép-
viselt Seiffmann Mór végrehajtató részére,
végrehajtást szenv. d. ellen 392 korona 25 fillér
követelés és járuléka erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás folytán alperestől lefoglalt
és 1950 koronára becsült ingóságokra a esik-
szeredai kir. járásbírósnak 1914. évi V. 360. sz.
végzésével a további eljárás elrendeltetvén,
annak az alap- és felülfoglaltatók követelése
erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyer-
tek volna, végrehajtást szenv. d. lakásán Gyimes-
középlokon leendő megtartása határidőül **1914.
június 22. napján** délután 1/1 órája kitűze-
tik, amikor a bíróság lefoglalt ingók és pedig:
házbutorok, deszkaanyag, csertörő stb. 192
kor. 25 fill. tökéhátralek s jár. erejéig a leg-
többet ígérőnek készpénzfítés mellett szük-
ség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követel-
ését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a
mennyiben részükre a foglalás korábban esz
közöltetett volna és ez a végrehajtási jegyző-
könyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelen-
téseiket az árverés megkezdéséig alulírt ki-
küldöttel írásban beadni, vagy pedig szóval
bejelenteni el ne mulasszák, mert különben
csak a vételár fősloglegere fognak utaltatni.

Kelt Csikszeredában, 1914. évi május hó
28 ik napján.

KERESZTES GYULA,
kir. bír. végrehajtó.

Szám 1486—1914.

Hirdetés.

Kászonimpér község közbirtokossága
tulajdonát képező és 8168 katasztrális
holdnyi területű erdő és mezőből álló
vadászterület hat egymásután következő
évre, **1914. évi június hó 20 án d.
e. 8 órakor** a kászonaltizi körjegyzői
irodán megtartandó nyílt árverésen
haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 20 korona.

Kászonimpér, 1914 évi május 25-én.

Boldizsár Lajos,
elnök.

Szám. 1486—1914.

Hirdetés.

Kászonaltiz község közbirtokossága
tulajdonát képező és 7930 katasztrális
holdnyi területű erdő és mezőből álló
vadászterület hat egymásután következő
évre, **1914. évi június hó 20-án d.
e. 8 órakor** a kászonaltizi körjegyzői
irodán megtartandó nyílt árverésen
haszonbérbe adatik.

Kikiáltási ár évi 20 korona.

Kászonaltiz, 1914. évi május 25-én.

Koncz Antal,
elnök.

Sz. 317—1914.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel
közhírré teszi, hogy a esikszeredai kir. járás-
bírósnak 1913. évi V. 644. szamu végzése
folytán Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által kép-
viselt Agrár Takarékpénztár részvénytársaság
végrehajtató részére végrehajtást szenv. d. ellen
1000 és 3000 korona — fillér követelés s jár.
erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás foly-
tán alperestől lefoglalt és 730 koronára becsült
ingóságokra a esikszeredai kir. járásbírósnak
fenti szamu végzésével a további eljárás elren-
deltetvén, annak az alap és felülfoglaltatók köve-
telése erejéig is amennyiben azok kielégítési
jogot nyertek volna, a karczfalvi piacon leendő
megtartása határidőül **1914. évi június hó
23 ik napján** d. e. 1/12 órája kitűzetik, am-
kor a bíróság lefoglalt ingók és pedig: lovak,
szekerek, ham stb. a legtöbbet ígérőnek kész-
pénzfítés mellett szükség esetén becsáron alul
is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő
ingóságok vételárából a végrehajtató követel-
ését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a
mennyiben részükre a foglalás korábban esz
közöltetett volna és ez a végrehajtási jegyző-
könyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelen-
téseiket az árverés megkezdéséig alulírt ki-
küldöttel írásban beadni, vagy pedig szóval
bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak
a vételár fősloglegere fognak utaltatni.

Kelt Csikszereda, 1914. évi május hó 28-ik
napján.

KERESZTES GYULA,
kir. bír. végrehajtó.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Allein echter Balsam
aus der Schloßapotheke in Prag
A. Thierry in Prag
Bsp. Reichth. 1914

Utolérhetetlen hatású fűdő- és mellbelegességéknél, enyhíti a ka-
tarust, megszünteti a fájdalom okozó köhögést. Torokgyuladást,
rekedtséget és gégébajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó
hatású gyomorgörög és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti
bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emészt-
ést. Kitérően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznel, valamint
az összes száj- és fogbetegségek, bülfűgés ellen, megszünteti a száj
vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású "pántlikagilisztánál. Meggyógyít
minden sebet, sebhelet, orrdáncot, láztól, erőtlen hűlyagot, kelést, szem-
nyelését, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kitést.
Fáhbántalmak ellen kitérő hatású. Minden háznál különösen influenza,
kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytáranak Pragrada,
Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciaalüveg 5/60 korona.
Nagyobb rendeléseknél jelentékeny arangedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat loggyak-
raban feloldozásos tesz. Használatos gyermekes nőknél fájó emélt,
tömegindítás, rekedés, emlékenyedés ellen. Óriási, feltört lábak, sebek,
dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lóvas, vágás vagy szur-
dás által okozott sebeknél kitérő gyógyhatásu szer. Idegen testek eltávo-
lítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kitérőselek, karbunkulus,
képződmények, valamint rak ellen, ferez, rothadás, körömgúlyás, hűlyag,
égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fülfekvésnél, verkeléseknél,
fülfolyásnál, valamint kipálás esetén cseszomóknál stb. stb. kitérő hatású.

2 tégely ára K. 3/60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvétel mellett kapható.
Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-
tárában. Nygyban: Thaimayer és Seitz, Koehmeister Utodai, Radanovits Testvérek
drogériáiban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerészáróbi, Pragrada, Rohitsch mellett.

